

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 3. juni 2018

Kirkedag: 1.s.e.Trin/B

Tekst: Præd 5,9-19; 1 Tim 6,6-12; Luk 12,13-21

Salmer:

SK: 754 * 562 * 595 * 672

LL: 754 * 305 * 562 * 595 * 555,9 * 672

Det vokser omkring os. Det meste i naturen bliver endnu mere og mere frugtbart og der kommer flere og flere blomster. Frugtbuske og frugttræers blomster er væk, afløst af de første spæde knopper til diverse frugter og bær. Naturen er i fuld gang med at skabe den næring, vi skal leve af. Afgrøderne på marken modnes mere og mere for hver dag. Og i denne sammenhæng må vi se en lille smule bort fra, at alt det her nævnte, måske er blevet sat lidt tilbage eller gået i stå, måske endda gået til, grundet den manglende nedbør. Der kan til gengæld ikke klages over varme og soltimer, men da vi heller ikke fik særligt meget nedbør eller sne, i hvert tilfælde ikke i Nordsjælland, i vinter, så er jorden ved at være godt tørstig. Det betyder også, at uanset hvordan vi vender og drejer det, så har vi på en eller anden måde stadig anledning til at klage over vejret. Og det er godt. Så er alt, som det plejer og vi kan på en og samme tid glæde os over udbyttet og frygte for udbyttet. Så det er, som det skal være.

Min pointe er, at frø osv., som har ligget i vinteren, er blevet lagt i foråret, træers og buskes ”genopstanden” efter vinterdvalen, alt sammen er det i vækst. Livet vokser og gror på en eller anden måde i de omstændigheder, der nu gives os.

Således er det også med den del af kirkeåret, vi nu er trådt ind i, Trinitatistiden. Det er væksttiden for troen/troens væksttid.

Udgangspunktet for troen er evangeliet om Jesus Kristus, som er blevet lagt i os i vinterens og forårets løb med de tre store højtider som omdrejningspunkter. Vi har hørt Guds budskab til os om Hans vilje til at frelse os og til at ville fællesskabet med os. Gud har vist os, hvori dette fællesskabs skal samles, begrundes og udledes, nemlig i Den treenige Guds åbenbaring i Sønnen, Jesus Kristus. Gennem hans liv, død og opstandelse, himmelfart og Helligåndens fylde i os, gøres Guds frelse virkelig og nærværende og gældende for os som den eneste mulighed, hvormed vi kan have fællesskab med Gud Herren. Og har Guds fortælling fået os til at tro på Guds ords sandhed og virkelighed i det talte ord/Bibelen, og i det kødeliggjorte ord i Jesu menneske-skikkelse, som det legemliggøres for os i dåb og nadver, så kommer nu tiden, hvor vi skal vokse i troen/troen skal vokse i os.

Det er faktisk ikke lige meget, om vi siger det ene eller det andet: Vi skal vokse i troen/troen skal vokse i os. Der er faktisk en meget vigtig forskel på disse to udsagn.

Siger vi, at vi skal vokse i troen, så bliver vi grundledet. Så ligger ansvaret og opgaven hos os. Det gør så også resultatet og skal vi sige belønningen. Så er vor tros vækst afhængig af, hvor meget jeg kaster ind i det; hvor meget jeg går ind i det; hvor meget jeg ofrer på dette projekt af mine muligheder, af mit liv. Det betyder så også, at troen bliver en gerning, som jeg enten kan rose mig af, eller blive urolig over, fordi den ikke rigtig bliver til noget. Troen bliver en præstation, hvorover vi kan have god eller dårlig samvittighed overfor Gud. Da kommer også Guds lov meget nemt til at stå i højsædet på den måde, at jeg skal yde for at nyde; dvs. jeg skal overholde Guds bud, for at nyde Guds fred og velsignelse. Det bliver meget hurtigt meget ufrugtbart og snarere en kilde til fortvivlelse end velsignelse. Og dagens ord i læsningerne kommer meget hurtigt

til at handle om, hvordan jeg bruger mine penge. Og mange mennesker vil nå til den erkendelse, at penge er roden til alt ondt, hvilket ikke er budskabet i teksterne.

Det er mere rigtigt, både teologisk og bibelsk, de to ting skulle jo gerne følges ad, da teologien bør udspringe af Bibelen, at sige, at troen skal vokse i os. Troen kommer af det, som høres. Troen er frøet lagt i os af Gud Herren i vor dåb. I og for sig behøver den ikke blive større, for enten har vi tro eller også har vi ikke tro. Når vi alligevel taler om, at troen skal vokse, så handler det om, at troens bevidsthed skal vokse, troens fællesskab, troens liv skal vokse i os. Vi har altså ikke glæde af frøet i jorden, hvis ikke det får lov at blive en plante over jorden. Vi har ikke glæde af troen, hvis ikke den vokser op i os. Troens betydning og virkning skal vokse i os. Og det er Guds job. Det er Guds gerning. En gerning Han udfører ved Helligåndens fylde i os. Helligånden er havemanden, der passer og plejer troens planter i os. Derfor er troen ikke en præstation; men en gave. Troen er ikke en fortjeneste; men en velsignelse. Troen har ikke os som grundledet, men Gud Herren. Troen er i Guds rige den regel, at vi skal nyde, før vi kan yde. Nyde Guds velsignelse, før vi kan være en velsignelse.

Men, vi er ikke uden indflydelse i hele problematikken. Lad os lige blive i billedet med Helligånden som havemand i min have. Det hjælper jo ikke meget, hvis jeg ikke vil have, at han vander. Nægter jeg havemanden adgang til vand, så bliver det svært for ham at få det til at vokse godt nok, og jeg får dermed heller ikke det ud af haven, som jeg godt kunne have tænkt mig. Nu har jeg ikke havemand, men jeg nægter at bruge vand på at vande græsplænen, og derfor så er den efterhånden også i en lidt sølle forfatning, for den mangler vand.

Og således har vi også en finger med i spillet om troens vækst i os, deri, at det også er afhængigt af, hvor vi lægger vores kærlighed, vor vilje, vort liv osv. Og det er her, at budskabet i dagens tekster får sin berettigelse, når det hedder, at kærlighed til penge er roden til alt ondt.

Fokus i dagens læsninger er ikke rigdom og velstand. Det er dens betydning for os. For så vidt kunne det lige så godt have handlet om f.eks. arbejde. Der er også mennesker, der må konstatere, at kærlighed til arbejde er roden til alt ondt. For de går så meget op i deres arbejde, at alt andet forsømmes. Det kan også være kærlighed til så meget andet. F.eks. mad. Det siges lidt smart, at nogle spiser for at leve, og nogle lever for at spise. Kærlighed til penge og rigdom, som i dagens tekster, handler egentlig om, hvad vi lever for.

Her er det faktisk smart, og skal ikke ses som en løftet pegefinger sådan i fordømmende stil, men snarere som en advarselstavle for os. Og det er faktisk smart, at bibelteksterne netop bruger penge og rigdom/velstand som emne. For det er noget, vi så nemt får kærlighed til.

Det gør vi, fordi de kan være med til at behageliggøre vort liv. Velstand kan gøre os sikre i tilværelse og åbne op for muligheder. Og penge er jo også nødvendige, for – som det jo hedder i den gamle børnesang hos bageren: Og har du penge, så kan du få; men har du ingen, så må du gå. De er nødvendige. Og grænsen mellem nødvendighed og tilbøjelighed kan vi meget nemt komme til at overskride uden egentlig at lægge mærke til det. Men egentlig handler det jo om, hvad vi lever for, og ikke så meget om, hvad vi lever af. Det handler mere om, hvorfor vi lever end hvordan vi lever.

Prædikeren, apostlen og Jesus er ikke ude med løftede moralske eller etiske pegefingre. De sætter ord på erkendelser af almenmenneskelige erfaringer, og advarer mod sideeffekten, som er meget sandsynlig, nemlig at vi lever mere for os selv end for Gud og hinanden; at vi samler os skatte på jorden, men ikke er rige hos Gud; at vi har større kærlighed til vore jordiske rigdomme, end vi har til Guds himmelske rigdom.

Dertil kommer jo så også Bibelens erkendelse, at det er kun den himmelske rigdom, vi kan tage med os i graven. Nøgen kom vi ind i livet, og nøgen går vi ud herfra, som det hedder i teksterne. Eller som det også siges, afledt af dette: Der er ingen lommer i den sidste skjorte, vi får på. Og i den sammenhæng er Jesu ord jo ret så barske: I denne nat kræves... Men det er der bare ingen af os, der regner med.

Hvortil går vores kærlighed? Hvor er vor største skat? Hvad lever vi for, hvem lever vi med, hvorfor lever vi? Egentlig blot nuancer af det samme spørgsmål, som bliver ved med at være, når vi går helt ind til benet: Giver vi Gud Herren mulighed for at pleje troen i os, så vi i vort liv vendes til at have livets fokus på Jesus Kristus? Jesus er Guds fokus. Og vi går ganske enkelt forkert af Gud, hvis vi gør os et andet fokus.

For mig er der et meget sigende og opløftende billede i morgensalmen, vi begyndte med, Jakob Knudsens Se nu stiger solen. Som jeg ser billedet i salmen, så står han og ser ud i det nye morgenlys, som er lyset helt fra skabelsens morgen. Et lysvæld. Deri ser han hele Guds herlighed og al Guds velsignelse over livet, trods prøvelser og trængsler. F.eks. nævner han jo i vers 4 de meget centrale personer i hans liv. Men der mangler jo en, nemlig hans far. Men Jakob Knudsen havde et meget anstrengt forhold til sin far, og havde meget svært ved at se sin far som en velsignelse. Jakob Knudsen kendte både til sorg og glæde, liv og død. Men han står der, og

ser Guds herlighed, og da kan han ikke andet end sige: Lad mig nu kun drage ad natmørkt hav, lad mig ikkun stævne imod min grav...

I Guds herlighed har han den største skat og dertil går hans kærlighed i den forstand, at det er derfor og deraf, at han lever. Han er rig hos Gud. Dertil indbyder Gud os hver dag i sit lysvæld, ikke kun fra skabelsens morgen, men også fra julemorgen, påskemorgen og pinsemorgen. Og det er gældende for os hver eneste morgen.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen